

PRESS RELEASE

Press Release No. :07/2010

Phone:(679) 3313 611

Fax : (679) 3302 094

Date :22 March 2010

E-mail: rbf@reservebank.gov.fj

Solia Na Baqe Ni Lavo Maroroi Ni Matanitu Ko Viti E \$20 Milioni Me Rawa Ni Ra Kerekere Kina Na Bisinisi Vakacacaniena Cava O Tomas

E kacivaka na Kovana ni Baqe Ni Lavo Maroroi Ni Matanitu Ko Viti (Reserve Bank of Fiji) o Sada Reddy na kena sa dolavi na nodra kerekere na i taukei ni vei bisinisi e tarai ira na vakacaca ni Cava o *Tomas*. Na kerekere oqo e vakatokai me 'Concessional Loan Facility for Businesses Affected by Cyclone Tomas' ka solia kina na Baqe e \$20 milioni.

E vakaraitaka o Kovana Reddy ni tubu ni lavo e vakadonui mai na dua na kerekere, ena tiko ena ono na pasede ena dua na yabaki, ka rawa ni caka na sausaumi lesu ena loma ni ono na vula ki na lima na yabaki. E rawa ni vakau na i vola ni kerekere vei ira na baqe era veiqaravi e viti (commercial banks) ka wili talega kina na Baqe ni veivakatorocake taki e Viti (Fiji Development Bank) ka na vakayagataki na lawa e virikotori tu me baleta na kerekere raraba. Na veika e vakadonui me qaravi ena i lavo e kerei e na wili kina:

1. Na kena vakaisosomi taki na i yaya (inventory) e vaka cacani ena Cava o *Tomas*;
2. Na kena vakavinakataki se vakaisosomitaki na vale ni cakacaka (plant); yaya ni cakacaka(equipment) kei na misini ni cakacaka(machinery);
3. Na kena vakacokotaki na vei vale ni bisinisi wili kina na otela kei na vei vanua ni nodra gade na vulagi sara vanua (hotels & resorts); vata kei na
4. Na kena vakaisosomitaki na motoka ni cakacaka/bisinisi ka vakacacani ena Cava o *Tomas*.

Sa dolavi tu ena gauna oqo na ciqomi ni vola ni kerekere, ka na qai sogo ena 30 ni June 2010. Sa tu vakarau o ira na i vakailsilesi ni Baqe ni Lavo Marorori Ni Matanitu Ko Viti (Reserve Bank of Fiji) na Baqe era veiqaravi e Viti (Commercial Banks) kei na Baqe ni veivakatorocake taki e Viti (Fiji Development Bank) me ra vakamatata taka na i tukutuku ni kerekere oqo vei ira na vei businisi era gadreva na veivuke oqo.

E kuria o Kovana Reddy ka kaya ni veivuke oqo e tomana tikoga na veika era sa qarava rawa tiko na vei tabana ni soli veivuke vakai lavo. Tataunaka o Reddy mera lomavata na vei Baqe kei na veitabana vakacacacaka e qaravi kina na soli veivuke vaka i lavo ; me veisau taki na i walewale ni sausaumi me ra rawa ni ceguva na vei bisinisi era vakaleqai ena Cava o *Tomas* , na kena vakabalavu taki na gauna ni sausaumi me vakatara na teitei kei na kena tekivu taki tale na bisinisi; wili talega kina na kena soli vakatotolo na i lavo ni inisia vei ira era sa biuta yani na nodra kerekere. Na veika kece oqo ena vukea na kena vakalesui mai vakatotolo na maucokona ni noda bula vakai lavo e Viti.

RESERVE BANK OF FIJI